

Містота Аліса Олегівна

курсант 1-го курсу, ННІ №3 НАВС

Науковий керівник: **Гузенко Є.В.**

Старший викладач кафедри

тактичної підготовки, кандидат

психологічних наук, доцент

ПОЛІЦЕЙСЬКІ ЗАХОДИ ПРЕВЕНТИВНОГО ТА ПРИМУСОВОГО ХАРАКТЕРУ

Поліція – це орган виконавчої влади, завданням якого є забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави, протидії злочинності та надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги.

Отже, як ми бачимо, поліція зобов'язана служити в інтересах суспільства. Проте неодноразово ми чуємо або бачимо у засобах масової інформації як працівниками поліції порушуються права і свободи громадян шляхом або перевищення службових обов'язків або взагалі їх ігнорування. І в більшій кількості раз це відбувається саме тоді коли особа не знає своїх основних прав, і саме цим користуються працівники поліції або інші правоохоронні органи.

Поліція для виконання покладених на неї завдань вживає заходів реагування на правопорушення, визначені Кодексом України про адміністративні правопорушення та Кримінальним процесуальним кодексом України, на підставі та в порядку, визначених законом.

Таким чином, поліцейський захід — це певна дія або певний комплекс дій для досягнення мети його застосування, превентивного або примусового характеру що обмежує певні права і свободи людини та застосовується поліцейськими відповідно до спеціального закону (тобто чітко встановленої процедури).

До ознак поліцейського заходу слід віднести такі:

- 1) застосовується лише поліцейським;
- 2) його реалізація можлива виключно в межах та на підставі правових норм, що визначені законом України «Про Національну поліцію» або іншими нормативно-правовими актами;
- 3) здійснюється у формі певних інтелектуально-вольових (вербальних) дій та фізичних (невербальних) дій;
- 4) застосування такого заходу не потребує видання адміністративного акта, що, однак, не виключає можливості його реалізації на підставі та на виконання такого акта;
- 5) спрямований на настання фактичного результату, а не правових наслідків;

б) повинен мати обов'язкове процесуальне оформлення, а у випадку вчинення поліцейського заходу з порушенням правових норм, визначених:

- законом України «Про Національну поліцію»;
- Кодексом України про адміністративні правопорушення;
- Кримінальним процесуальним кодексом України та іншими законами;

б) він може бути оскаржений у судовому чи позасудовому порядку шляхом звернення громадян до відповідних інституцій;

7) може мати примусовий або превентивний характер.

Поліцейський захід застосовується виключно для виконання повноважень поліції. Поліцейському заборонено застосовувати будь-які інші заходи, ніж визначені законами України. Поліцейський захід припиняється, якщо досягнуто мети його застосування, якщо неможливість досягнення мети заходу є очевидною або якщо немає необхідності у подальшому застосуванні такого заходу. [1с. 20]

Поліцейські заходи можуть бути:

- 1)Превентивного характеру;
- 2)Примусового характеру.

Слід наголосити, що закріплення видів, умов та порядку застосування поліцейських заходів у підзаконних нормативно-правових актах є незаконним. Підставами для застосування поліцейського заходу є юридичні та фактичні передумови.

Важливим досягненням вітчизняного поліцейського законодавства України є чітко виражена система принципів організації та діяльності поліції – головних, значущих, керівних начал, що є сполучною ланкою між нормативними приписами різної галузевої належності, на яких повинна ґрунтуватися робота поліції. Поліція для охорони прав і свобод людини, запобігання загрозам публічній безпеці та порядку або припинення їх порушення застосовує в межах своєї компетенції поліцейські превентивні заходи й поліцейські заходи адміністративного примусу. [2с. 20]

У зв'язку із проведеною поліцейською реформою у нашій країні включно із 2015 року увійшов у дію новий Закон України «Про Національну поліцію». Саме він визначає правові засади функціонування та організації діяльності Національної поліції України, її процесуально-правовий статус, порядок проходження служби та не менш важливо положення про застосування поліцейськими поліцейських заходів: превентивних та примусових, які в свою чергу дозволяють у визначеному законом порядку обмежувати права та свободи громадян виключно із метою виконання поліцейськими своїх повноважень.

Відповідно до норм вище згаданого Закону України поліція для виконання своїх завдань, які покладені на неї законом вживає заходів реагування на конкретне правопорушення, а також з метою охорони прав та свобод людини і громадянина, задля запобігання можливим загрозам публічного порядку і безпеки або ж припинення їхнього порушення

застосовує виключно в межах своєї компетенції поліцейські превентивні заходи та заходи примусу.

Що ж стосується превентивних поліцейських заходів то вони становлять собою дію або відповідний комплекс дій, які в свою чергу обмежують певного роду права та свободи людини, використання яких не завжди на пряму пов'язане із протиправною поведінкою конкретних осіб.

Варто також відмітити, що поліція з метою охорони прав та свобод людини та запобіганню загрозам публічної безпеки та порядку в межах своєї визначеної законом компетенції вправі застосовувати поліцейські заходи примусу до яких належать: фізичний вплив (сила), застосування спеціальних засобів, застосування вогнепальної зброї.

У зв'язку із проведеною поліцейською реформою у нашій країні включно із 2015 року увійшов у дію новий Закон України «Про Національну поліцію». Саме він визначає правові засади функціонування та організації діяльності Національної поліції України, її процесуально-правовий статус, порядок проходження служби та не менш важливо положення про застосування поліцейськими поліцейських заходів: превентивних та примусових, які в свою чергу дозволяють у визначеному законом порядку обмежувати права та свободи громадян виключно із метою виконання поліцейськими своїх повноважень.

Список використаних джерел

1. Іванцов В.О. Характеристика поліцейських заходів крізь призму методів адміністративної діяльності поліції. URL: <file:///C:/Users/User12/Downloads/Dbs0H6bFhaaZkCkDpuIMpFz3sL4RZ2-.pdf> (дата звернення 21.10.2019)

2. Адміністративна діяльність Національної поліції: навчальний посібник для підготовки до іспиту. Калюк О.М., Константінов С.Ф., Куліков В.А. та ін. за ред. Кулікова В.А. Київ:«Освіта України». 2016. 230 с.

3. Ковалів М.В. Правоохоронні (поліцейські заходи реагування на правопорушення. URL:http://www2.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/visnyky/nvsvy/04_2017/29.pdf